

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Justitsministeriet, Proces- og Insolvensretskontoret

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf mv., færdselsloven og flere andre love (Gennemførelse af flerårsaftale for domstolene 2024-27 m.v.)

Modtaget ved høringsbrev den 14. december 2023 med svarfrist 19. januar 2024.

Svar fremsendt pr. mail til insolvensretskontoret@jm.dk

Sagsnr.: 2023-10017

RPF er enig i, at ventetiderne og de lange sagsbehandlingsvarigheder ved domstolene udfordrer retssikkerheden. Det er en del af retten til retfærdig rettergang at få sin sag afgjort inden for rimelig tid.

Domstolene har i årevis lidt af mangel på ressourcer. Igen og igen har der fra mange forskellige sider været krav om at få efterslæbet dækket ind, så retssikkerheden i samfundet kunne blive genoprettet. Omsider er der i forbindelse med årets finanslov for nylig indgået et bredt, flerårigt forlig om merbevillinger til domstolene.

Samtidig erklæredes det, at man til fremme af sagsgangen ville foretage en række forenklinger mv. i bl.a. retsplejeloven.

Dette hilser Foreningen velkomment. Bureaukrati og unødige formalisme bør begrænses eller fjernes, ikke mindst af hensyn til brugerne og borgerne som helhed.

I denne omfattende aktion bør man dog hele tiden have for øje, at der skal iagttages en ikke altid lige let balance med modstående hensyn, der tilsiger rettidig omhu og stor ordentlighed ved afgørelse af tvister både mellem private parter indbyrdes og mellem det offentlige og borgerne.

Blandt lovforslagets mange enkeltpunkter skal vi her fremdrage tre af ændringsforslagene, som efter vor opfattelse bør overvejes meget nøje, idet de foreslåede forenklinger risikerer at sætte fornøden omhyggelighed over styr, således at retfærdigheden kan tage skade.

- Grænsen for nævningesager:

I straffesager foreslås reglerne ændret, så de kun skal føres som nævningesager, hvis der kan blive tale om en straf på 6 års fængsel eller mere mod i dag 4 år.

Nævningesager indebærer en ekstra omhyggelig sagsbehandling, bl.a. derved, at der deltager tre juridiske dommere, mod én ved almindelige straffesager, og 6 lægdommere mod 2 i de andre straffesager.

Det begrundes med, at der de seneste år er blevet flere nævningesager. Men det skyldes ganske enkelt, at folketinget gang på gang har sat strafferammerne for den ene forbrydelse efter den anden op. 4 eller 5 års fængsel er imidlertid stadig 4 eller 5 år, og der er stadig 12 måneder på et år! Så der er intet ændret i, at den omhandlede straf er af betragtelig størrelse.

- Appelgrænsen:

Det foreslås at forhøje grænsen for, hvornår en dom i civile sager kan appelleres, fra 20.000 kr. til 50.000 kr.

Det forslag, der jo går langt ud over, hvad en inflationsbetinget forhøjelse ville tilsige, vil vi advare mod at gennemføre. Det vil afskære en større del af sagsøgere og sagsøgte fra den grundlæggende regel om, at man skal kunne få prøvet en retsafgørelse i mindst to instanser. Hvortil kommer, at forslaget socialt set ”vender den tunge ende nedad”.

- Småsagsproceduren:

I civile sager foreslås det at forhøje grænsen fra 50.000 kr. til 100.000 kr. for, hvilke sager der skal behandles efter reglerne for småsager, dvs. uden advokater og med kun én dommer, der så ene person selv skal sørge for, at sagen fremmes, at parterne får deres synspunkter frem, og at sagen får sin rette afgørelse.

Vi finder det i forhold til retssikkerheden omkring de enkelte afgørelser og tilliden i befolkningen til retssystemet som sådant betænkeligt som foreslået at udvide brugen af ”discount” retssager.

Det skal afslutningsvist bemærkes, at nok er det korrekt som oven for anført, at retssikkerhed afhænger af, om man kan få sin sag afgjort inden for rimelig tid. Men det hjælper jo alt sammen ingenting, hvis afgørelsen så bliver forkert.

København, den 15. januar 2024

Bjørn Elmquist

Noe Munck